

บทที่ 19

เงินทดแทนเพื่อความทุพพลภาพ (DISABILITY BENEFITS)

สัญญาประกันชีวิตและเงินไต่ประจำ เป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกัน และครอบครัวจากการขาดรายได้ อันเป็นผลมาจากความมรณะ หรือ ความชราของผู้เอาประกัน นั้น แต่ไม่คำนึงถึงความเค็ดร้อนนันเป็นผลจากการที่ผู้เอาประกันประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ทุพพลภาพไม่อาจทำมาหาเลี้ยงชีพอีกต่อไป ความเค็ดร้อนนันที่ผู้เอาประกัน และครอบครัวจะได้รับในกรณีนี้ก็เช่นเดียวกับในกรณีผู้เอาประกันถึงแก่มรณะหรือชรา ทั้งนี้บริษัทประกันชีวิตจึงได้จัดทำให้มีการคุ้มครองเพื่อชดเชยความเสียหายอันเนื่องมาจากความทุพพลภาพโดยจะจ่ายเงินทดแทนเพื่อความทุพพลภาพซึ่งอาจเป็นสัญญาต่างหาก หรือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประกันชีวิต บริษัทจะจ่ายเงินค่าทดแทนให้ก็ต่อเมื่อผู้เอาประกันทุพพลภาพเนื่องมาจากอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยแล้วแต่กรณี

ทุพพลภาพ คืออะไร

ผู้เอาประกันเพื่อที่จะได้รับเงินทดแทนในกรณีนี้จะต้องสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนเองได้ตก เป็นผู้ทุพพลภาพโดยสิ้นเชิงและไม่มีทางหายเป็นปกติเช่นเดิม (Total and permanent Disability) คือ ความทุพพลภาพที่ทำให้ผู้เอาประกันไม่สามารถประกอบการทำงานอาชีพหรือวิชาชีพเพื่อรับค่าจ้างสินไหมทดแทนหรือกำไรได้อีกต่อไป บุคคลที่อยู่ในสภาพเช่นนี้ก็มีสภาพเหมือนหนึ่งมรณะตามความหมายในสัญญาประกันชีวิต ความทุพพลภาพแต่เพียงบางส่วน หรือชั่วคราวยังไม่เป็นมูลที่ผู้เอาประกันจะเรียกร้องให้บริษัทจ่ายเงินทดแทนให้ เพราะผู้เอาประกันยังคงสามารถประกอบอาชีพได้ แม้ว่าจะไม่เหมือนเดิม แต่รายได้มิได้หยุดชงักไปโดยสิ้นเชิง เพียงแต่ว่ารายได้อาจลดลงบางส่วนเท่านั้น สำหรับผู้เอาประกันที่ประสบทุพพลภาพ แม้ว่าภายหลังที่ได้รักษาบาดแผล หรือหายเจ็บป่วยแล้วอาจประกอบกา

งานอาชีพได้บ้าง ถึงจะไม่เหมือนเดิมบริษัทก็ยังถือว่าบุคคลนั้นอยู่ในสภาพทุพพลภาพอย่าง สิ้นเชิงและไม่มีเวลาหายเป็นปกติเช่นเดิม บริษัทจะจ่ายเงินทดแทนตามสัญญาให้ถ้าปรากฏ ว่าบุคคลนั้นเสียแขนทั้งสองข้างตั้งแต่เหนือข้อมือขึ้นไป หรือเสียขาทั้งสองข้างตั้งแต่ข้อเท้า ขึ้นไป หรือเสียแขนข้างหนึ่งตั้งแต่ข้อมือขึ้นไปและขาข้างหนึ่งตั้งแต่ข้อเท้าขึ้นไป หรือเสีย ขาทั้งสองข้าง หรือเสียขาข้างหนึ่งและแขนข้างหนึ่งตั้งแต่ข้อมือขึ้นไป หรือเสียขาข้างหนึ่ง และขาข้างหนึ่งตั้งแต่ข้อเท้าขึ้นไป

แต่โดยปกติบริษัทจะกำหนดระยะเวลาไว้ ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เอาประกัน ได้แจ้งแก่บริษัทว่าเป็นบุคคลทุพพลภาพโดยสิ้นเชิงแล้ว (๙๐ Day Waiting Period) ทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นผู้ทุพพลภาพโดยสิ้นเชิงจริงหรือไม่ ความทุพพลภาพนี้ต้องเป็นผลสืบเนื่อง มาจากอุบัติเหตุหรือความเจ็บป่วยนั้นโดยตรง มิใช่มาจากการพยายามกระทำอัตวินิบาต กรรมของผู้เอาประกัน หรือมาจากสงครามไม่ว่าจะประกาศหรือไม่ประกาศก็ตาม หรือ จากจลาจล หรือกบฏ หรือจากการกระทำกิจการใดๆ ซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือผิด ศีลธรรมอันดี หรือจากการถูกลอบประทุษร้าย หรือจากการมีหน้าที่เกี่ยวกับการบิน

ความทุพพลภาพโดยสิ้นเชิง (Total Disability) นั้น หมายความว่ารวมถึงว่า ผู้เอาประกันไม่สามารถประกอบกรงานอาชีพที่เขาถนัด หรือที่เขาทำอยู่ในการสุดท้ายก่อน เป็นผู้ทุพพลภาพ ดังนั้นในกรณีที่นายธนาคารซึ่งกลายเป็นบุคคลทุพพลภาพ หุหนวก ตา บอดและเป็นไปยังอาจประกอบอาชีพอื่นได้โดยชายของ หรือขอทานข้างถนน บุคคลเช่นนี้ จะกล่าวได้ใหม่ว่าเป็นบุคคลที่ไม่ทุพพลภาพโดยสิ้นเชิง

บริษัทประกันชีวิตส่วนมากกำหนดอายุผู้เอาประกันไว้ว่า ความทุพพลภาพ โดยสิ้นเชิงนั้นจะต้องเกิดขึ้น ก่อนที่ผู้เอาประกันมีอายุหนึ่ง เช่น ก่อนผู้เอาประกันมีอายุ ครบ ๕๕ ปี บริบูรณ์ เพราะผู้ที่มีอายุมากกว่านั้นอาจประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย กลายเป็น ผู้ทุพพลภาพได้ง่ายกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า และค่าต้นทุนแห่งการประกันในระยะนี้สูงจนไม่คุ้มแก่ความคุ้มครองที่จะได้รับ ดังนั้นสัญญาเพื่อค่าเงินค่าทดแทนเพื่อทุพพลภาพจึงกำหนด ให้แปลงสัญญาเป็นการประกันเพื่อผู้ชรา หลังจากผู้เอาประกันมีอายุ ๕๕ ปี แล้ว

ทุพพลภาพชั่วคราว (Partial Disability)

ในกรณีที่ผู้เอาประกันเป็นผู้ทุพพลภาพชั่วคราว บริษัทอาจให้ความคุ้มครอง โดยให้สัญญาว่าจะจ่ายค่าทดแทนน้อยกว่าจำนวนเงิน ที่จะพึงจ่ายให้ ในกรณีที่ทุพพลภาพโดย สิ้นเชิง เช่น จ่ายให้ ๑,๐๐๐ ละ ๑.๒๕ ของจำนวนประกันต่อสัปดาห์ ถ้าเป็นทุพพลภาพ แต่เพียงบางส่วนชั่วคราว จนเป็นเหตุให้ผู้เอาประกันไม่สามารถจะประกอบกิจการใดๆ ใน หน้าที่เกี่ยวกับอาชีพของเขา หรือจ่ายให้ ๑,๐๐๐ ละ ๕ ของจำนวนประกันต่อสัปดาห์ ถ้า เป็นทุพพลภาพโดยสิ้นเชิงเพียงชั่วคราว จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถจะทำกิจการใดๆ ใน หน้าที่เกี่ยวกับอาชีพของเขา หรือถ้าทุพพลภาพโดยการตัดขาด หรืออวัยวะของร่างกายไม่ สมประกอบเช่นเค็ม ผู้เอาประกันจะพึงได้รับค่าทดแทนน้อยกว่าจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ เช่น

แขนขวาจากข้อไหล่	๗๐ %	นิ้วชี้ขวา	๑๕ %
แขนซ้ายจากข้อไหล่	๕๖ %	นิ้วชี้ซ้าย	๑๒ %
แขนขวาจากหรือเหนือข้อศอก	๖๕ %	นิ้วก้อยขวา	๑๒ %
แขนซ้ายจากหรือเหนือข้อศอก	๕๒ %	นิ้วก้อยซ้าย	๗ %
แขนขวาจากหรือเหนือข้อมือ	๖๐ %	นิ้วกลางหรือนิ้วนางขวา	๑๕ %
แขนซ้าย	๕๐ %	นิ้วกลางหรือนิ้วนางซ้าย	๘ %
ขาข้างหนึ่งหรือเท้าข้างหนึ่ง	๕๐ %	นิ้วหัวแม่เท้าข้างใดข้างหนึ่ง	๕ %
นิ้วหัวแม่มือขวา	๒๕ %	เสียตาข้างใดข้างหนึ่งและไม่สามารถ	
นิ้วหัวแม่มือซ้าย	๒๐ %	กลับคืนคงสภาพเดิมได้	๓๐ %

เงินทดแทนสองเท่า (Double Indemnity)

ผู้เอาประกัน ที่ถึงแก่กรรมเนื่องจากอุบัติเหตุ จะได้รับเงินทดแทนเป็น สองเท่าของจำนวนเงินที่เอาประกันชีวิตไว้ โดยข้อกรรมธรรม์การประกันเพื่อความคุ้มครอง อุบัติเหตุ ซึ่งผู้เอาประกันเสียเบี้ยประกันเพิ่มในอัตราที่ลดลง การประกันเพื่อความคุ้มครองอุบัติเหตุนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของกรรมธรรม์ประกันชีวิตหรือเป็นกรรมธรรม์ต่างหากก็ได้

การประกันเพื่อความคุ้มครองอุบัติเหตุนี้ บริษัทสัญญาว่าถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมหรือล้มลงเนื่องจากอุบัติเหตุต่อไปนี้ บริษัทจะจ่ายเงินทดแทนเพิ่มขึ้นจากจำนวนเงินที่เอาประกันไว้สองเท่า ถ้าความล้มลงเนื่องจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นก่อนที่ผู้เอาประกันมีอายุครบ ๕๕ หรือ ๖๐ ปีได้แก่

อุบัติเหตุในขณะที่เดินทางโดยรถไฟ รถราง หรือขึ้นลงลิฟท์สาธารณะ อุบัติเหตุภายในโรงแรม โรงมหรสพหรืออาคารอื่น ๆ ขณะที่พักที่ดังกล่าวเกิดอัคคีภัยเป็นต้น

สัญญาการประกันเพื่อความคุ้มครองอุบัติเหตุที่บริษัทจะจ่ายเงินทดแทนเป็น ๒ เท่าของเงินเอาประกันนี้ ผู้เชี่ยวชาญการประกันชีวิตบางคนกล่าวว่าเป็นการเสี่ยงโชคที่ผู้รับประโยชน์จะได้รับเงินเกินกว่าจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมเพราะอุบัติเหตุซึ่งอาจจะไม่เกิดก็ได้ในระหว่างที่สัญญายังมีผลบังคับ จึงเป็นการชดเชยหลัก Probability ของการประกันชีวิต แต่ผู้เอาประกันต้องเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นอยู่แล้วเพื่อความคุ้มครองประเภทนี้ อัตราเบี้ยประกันก็ได้มาจากผลของทฤษฎี Probability ถ้าความอาจเกิดขึ้นได้ค่า เบี้ยประกันก็ต่ำตามไปด้วย ความคุ้มครองแบบนี้ให้ประโยชน์แก่ผู้เอาประกันเพราะผู้เอาประกันส่วนมากถึงแก่กรรมลงเนื่องจากอุบัติเหตุ หรือโรคภัยไข้เจ็บบางอย่าง และแม้ว่าความเคียดแค้นที่ครอบครัวจะได้รับย่อมไม่ต่างกันไม่ว่าผู้เอาประกันจะถึงกรรมโดยเหตุธรรมชาติหรือจากอุบัติเหตุ แต่การที่ผู้เอาประกันถึงแก่กรรมเพราะอุบัติเหตุเท่ากับชีวิตถูกทำลายโดยการกระทำของสิ่งอื่นนอกเหนือไปจากการเจ็บป่วยธรรมดาที่ก่อนเวลาอันสมควร และนอกจากนี้บริษัทก็กำหนดอายุของผู้เอาประกันว่าไม่ให้เกินกว่า ๕๕ หรือ ๖๐ ปีอยู่แล้ว

อุบัติเหตุ คืออะไร

บริษัทผูกพันที่จะจ่ายเงินเป็นสองเท่าของจำนวนเงินที่เอาประกันไว้เมื่อผู้เอาประกันถึงแก่กรรมเนื่องจากอุบัติเหตุ ซึ่งได้แก่เหตุที่อุบัติขึ้นโดยลำพังและโดยตรงจากเหตุการณ์อันรุนแรงบังเกิดจากภายนอกและเห็นประจักษ์ กระทำให้ผู้เอาประกันถึงแก่กรรมหรือได้รับบาดเจ็บอย่างใด ๆ อันเป็นเหตุให้ถึงแก่กรรมซึ่งต้องเกิดขึ้นภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับบาดเจ็บ

อุบัติเหตุต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายนอกโดยเกินความคาดหมายของผู้เอาประกันว่าจะเกิดผลถึงทำให้เสียชีวิต เช่น ผู้เอาประกันขณะขึ้นรถขึ้นบันได มีอาการเป็นลมหน้ามืดเพราะเส้นโลหิตแตกถึงแก่ความตาย กรณีเช่นนี้ แม้จะความตายเกิดจากอุบัติเหตุแต่ยังไม่เป็นมูลที่ บริษัท ต้องรับ ผิดชอบเพราะ ความมรณะ ของผู้เอา ประกันไม่ใช่ ผลสืบเนื่องมาจากการกระทำภายนอก แต่ที่ผู้เอาประกันนั้นล้มลงและถูกทับทับถึงแก่ความตาย ในกรณีนี้บริษัทต้องชดใช้เงินตามสัญญา

บริษัทไม่ต้องรับผิดชอบ ถ้าอุบัติเหตุอันสืบเนื่องมาจากเหตุต่อไปนี้ คือ:-

๑. อัศวินบาตกรรมหรือพยายามกระทำอัศวินบาตกรรม ไม่ว่าในขณะจิตปกติหรือวิกลจริตก็ตาม
๒. ภัยสงครามที่ประกาศหรือไม่ประกาศ การได้หยุดงาน สงครามกลางเมือง การปฏิวัติหรือกิจการทำนองสงครามใด ๆ
๓. รับราชการเป็นทหารบกหรือทหารเรือ ในสงครามที่ประกาศหรือไม่ประกาศ ปฏิบัติตามคำสั่งให้ทำหน้าที่ทำนองสงคราม หรือเพื่อระงับการจลาจล
๔. ทำการจับกุมในฐานะเป็นผู้รักษากฎหมาย
๕. ทำร้ายร่างกายหรือฆาตกรรม
๖. ถูกความร้อนจัดหรือแดดเผา
๗. มีส่วนร่วมในการทะเลาะวิวาทใด ๆ
๘. ทำการแข่งขันล้อเลื่อนใด ๆ
๙. ทำการฝึกกฎหมาย
๑๐. การตั้งกรรมหรือคลอดบุตร ถึงแม้ว่ามรณะจะมาจากตั้งกรรมและการคลอดบุตรจะสืบเนื่องมาจากอุบัติเหตุก็ตาม
๑๑. เกิดขึ้นขณะเมาสุราหรือยาเมาใด ๆ
๑๒. ไล่เลื่อน อาหารเป็นพิษ หรือบาดทะยัก
๑๓. ไข้ หรือการเจ็บป่วยธรรมดา
๑๔. คืมหรือรับยาพิษ แก๊สหรือควันพิษ (จะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม)

- ๑๕. การปฏิบัติงานหรือขึ้นลงเครื่องบินหรืออากาศยานใด ๆ เว้นแต่ในฐานะเป็นผู้โดยสารที่ชำระค่าโดยสารในอากาศยานโดยสารซึ่งเดินประจำเส้นทางสัญจรนั้นจึงจะมีผลบังคับ
- ๑๖. ลงเรือดำน้ำ

การงดจ่ายเบี้ยประกัน

ผู้เอาประกันที่กลายเป็นบุคคลทุพพลภาพ อาจถึงแก่ความตายไม่นานหลังจากที่ได้รับบาดเจ็บจนทุพพลภาพ แต่ในระหว่างที่ทุพพลภาพนั้นผู้เอาประกันย่อมไม่สามารถประกอบอาชีพได้ซึ่งอาจเป็นเดือนหรือปี ดังนั้นความคุ้มครองในการประกันชีวิตที่ผู้เอาประกันมีอยู่อาจขาดหายไปเพราะการขาดส่งเบี้ยประกันหรือผู้เอาประกันอาจจะต้องขอเวนคืนกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีอยู่เพื่อขอรับเงินสดเพื่อจ่ายในระหว่างหาเลี้ยงชีพไม่ได้ หรือเมื่อผู้เอาประกันถึงมรณะหลังจากนั้น บุตรภริยาอาจขาดรายได้จากการประกันชีวิต ดังนั้นกรมธรรม์การประกัน เพื่อทุพพลภาพจึง กำหนดให้ผู้เอาประกันไม่ต้องส่งเบี้ยประกันอีกต่อไปไม่ว่ากรมธรรม์เพื่อทุพพลภาพจะเป็นส่วนหนึ่งของกรมธรรม์ประกันชีวิต หรือเป็นกรมธรรม์ต่างหากก็ตาม นอกจากนี้บริษัทยังให้โอกาสผู้เอาประกันที่จะขอกู้เงินจากบริษัทโดยเอากรมธรรม์เป็นประกันแทนที่จะต้องเวนคืนกรมธรรม์เพื่อขอรับเงินสด และอาจกำหนดให้จ่ายรายได้เป็นประจำรายสัปดาห์หรือรายเดือนแก่ผู้เอาประกันในระหว่างทุพพลภาพด้วยก็ได้ รายได้นี้ควรมีจำนวนที่พอสำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้เอาประกัน แต่ต้องไม่มากกว่ารายได้ที่ผู้เอาประกันจะพึงหาได้หากไม่เป็นผู้ทุพพลภาพ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้เกิด Adverse Selection เช่นผู้เอาประกันที่ทุพพลภาพชั่วคราวบางคนอาจถือ โอกาสหยุดประกอบอาชีพหรือปล่อยให้ ความทุพพลภาพมีระยะยาวกว่าที่ควร